

NORDRE LAND KOMMUNE
SÆRUTSKRIFT

Saksbeh.: Geir Steinar Loeng

Arkivkode: 103

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

3/08 Formannskapet

09.01.2008

Lnr.: 36/08

Arkivsaksnr.: 07/2588

Arkivnøkkel.: 103

Saksbehandler: JLM

Utskrift til:

SØRHEIMUTVALGET- INNTEKTSSYSTEMET FOR KOMMUNER
HØRINGSUTTALELSE**Sammendrag:**

Nordre Land kommune støtter Sørheim-utvalgets innstilling i utvalgets rapport "forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene".

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Anbefaling til høringsuttalelse fra KS Oppland
Høringsbrev fra Kommunal- og regionaldepartementet av 15. november 2007.

Saksopplysninger:

Sørheimutvalget ble nedsatt i desember 2006.

Utvalgets mandat var: "Utvalget skal gjennomgå inntektsutjevningen både ut fra målsettingen om et likeverdig tjenestetilbud, sikkerhetsnett for skatteinntektssvikt lokalt og nasjonalt, motivasjon for å øke skatteinntektene og et enkelt system for utjevning av skatteinntektene."

Utvalgets rapport: "Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene", ble overlevert Regjeringen 26. oktober 2007. Utvalgets rapport er sendt på høring med høringsfrist mandag 28. januar 2008. KS er bedt om å samordne høringsuttalelsene fra enkeltkommunene. KS Oppland nedsatte ei arbeidsgruppe med mandat å utarbeide et utkast til høringsinnspill som grunnlag for behandlingen i den enkelte kommune og senere fylkesstyret i KS Oppland. Arbeidsgruppa har bestått av Aksel Eng, ordfører i Sør-Fron, Arne Sandbu rådmann i Nord-Fron og Bjørn Fauchald, assisterende rådmann i Vestre Toten kommune.

Forslag til høringsuttalelse fra Nordre Land kommune bygger på anbefalingene fra KS Oppland.

Vurdering:

Innledningsvis følger noen generelle kommentarer til utvalgets forslag og arbeid og deretter gis det kommentarer til de "kulepunkt-områder" som det vises til i høringsbrevet. Rapporten er omfattende og for den "menige leser" kan det være krevende å komme gjennom hele rapporten. Det er derfor laget et sammendrag med spesiell vekt på effekten for kommunene i Oppland generelt og Nordre Land kommune spesielt. Inntektssystemet for kommunene er stadig oppe til debatt. Det er derfor viktig at de endringer som nå skal foretas får en bred forankring i Stortinget og derigjennom en "robusthet" som gjør at kommunene kan stole på at systemet ikke blir endret i løpet av kort tid.

Nordre Land kommune er i all hovedsak positiv til de forslag som Sørheim-utvalget kommer med.

Kommentarer til hovedpunktene i utvalgets forslag:

Skattens andel av kommunens inntekter

Sørheim-utvalgets flertall foreslår at skattens andel av kommunens frie inntekter bør være på ca 50 %. Dette har vært en målsetting over mange år og begrunnes med at det bør være en sammenheng mellom kommunenes inntekter og skattegrunnlaget.

Nivå på og utforming av inntektsutjevningen

Sørheim-utvalgets flertall foreslår å beholde dagens symmetriske utjevning, men øke denne fra 55 til 60 prosent. Dette betyr en omfordeling fra skattersterke til skattesvake kommuner. Nordre Land er definert som en skattesvak kommune, og vil dermed tjene på en slik omlegging.

Selskapsskatten som kommunal skatt

Et flertall i Sørheim-utvalget foreslår å avvikle selskapsskatten som kommunal skatt. Ved å opprettholde en relativt høy skatteandel av de frie inntektene, ivaretas den ønskede koblingen mellom skattegrunnlaget og kommunens inntekter. Hensynet til at alle kommunen skal ha mulighet for å gi et likeverdig tjenestetilbud, taler for avvikling av ordningen. Nordre Land kommune vil, ved endring av inntektsutjevningen og fjerning av selskapsskatten, isolert sett tjene på denne omleggingen, i forhold til dagens nivå på denne delen av rammetilskuddet.

Regionalpolitisk begrunnede tilskudd innenfor inntektssystemet

Sørheim-utvalget foreslår å innføre et nytt distriktpolitisk tilskudd som inkluderer flere kommuner. De distriktpolitiske tilskuddene i dagens inntektssystem er Nord-Norgetilskuddet, regionaltilskuddet og en andel av skjønnstilskuddet.

Sørheim-utvalgets forslag innebærer i praksis en omfordeling av de distriktpolitiske tilskuddene over i et nytt tilskudd som omfatter flere kommuner. Nivået er på om lag to milliarder kroner. De kommunene som vil omfattes av det nye tilskuddet, er kommunene som har de største distriktpolitiske utfordringene, dvs kommunen i sone IV og V og som har et skattenivå de siste tre årene på under 120 prosent av landsgjennomsnittet. I tillegg tas noen kommuner i sone III inn i den nye ordningen. Tilskuddet foreslås fordelt med en sum pr innbygger (50 %) og en sum pr kommune (50 %).

For Nordre Land sitt vedkommende, betyr det at kommunen kommer inn under ordningen for distriktpolitisk tilskudd og vil derfor tjene på endringen. Totalt vil dette isolert sett utgjøre en økning i tilskuddet på kr. 744,- pr innbygger, eller totalt ca. kr. 4,9 mill.

Nordre Land kommune bør støtte utvalgets forslag da det, i tillegg til å tilføre kommunen relativt mye penger, synes å treffe bedre i forhold til Opplandssamfunnets faktiske distriktpolitiske utfordringer. Det er også en tilpasning til den nye soneinndelingen for distriktpolitiske virkemidler og slik sett en naturlig konsekvens av endringer på overordnet nivå.

Behovet for egne tilskudd til vekst og fraflyttingskommuner

Selv om Nordre Land kommune ikke har utfordringer som gjør at de kommer inn under ordningen som foreslås for vekstkommuner, så støtter kommunen forslaget. Kommunene som omfattes har store utfordringer i forhold til å planlegge og møte vekst på ulike områder. De vil for dette få en vekstkompensasjon på kr. 50.000,- per nye innbygger ut over en bestemt vekstgrense. Ordningen som foreslås omfatter ca 30 kommuner. Tilskuddet finansieres med et trekk på kr. 41,- per innbygger i alle landets kommuner.

Størrelsen på skjønnsrammen innenfor inntektssystemet

Sørheim-utvalget mener at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier og at en reduksjon av skjønnsstilskuddet er et viktig steg i retning av et mer rettferdig inntektssystem. Kommunen er enig i dette. Skjønnsmidler bør i framtida kun gis som kompensasjon for helt spesielle forhold som ikke fanges opp av inntektssystemet og andre ordninger. Ny ordning for ressurskrevende brukere og "tapsgarantiordning" i inntektssystemet, er to forhold som reduserer behovet for skjønnsmidler.

Det er for Nordre Land kommunes del verdt å merke seg at kompensasjon for bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift ikke omfattes av denne omleggingen, og derav heller ikke vil falle bort i forbindelse med denne eventuelle endringen.

Ordningen med oppdatering av befolkningstall

Sørheim-utvalget foreslår at innbyggertall 1. juli året før budsjettåret skal danne grunnlaget for innbyggertilskudd og utgiftsutjevning, mens oppdaterte befolkningstall 1. januar i budsjettåret fortsatt skal legges til grunn for inntektsutjevningen. Kommunen mener dette er en vesentlig forbedring, da det gir en større forutsigbarhet i budsjetteringen av rammetilskudd.

Behovet for overgangsordninger i inntektssystemet

Sørheim-utvalget foreslår at dagens overgangsordninger erstattes med en helhetlig inntektsgaranti for sterk nedgang (avvik fra landsgjennomsnittet) i rammetilskuddet fra et år til et annet, uavhengig av om årsaken til utviklingen er endringer i kriteriedata, befolkningssammensetning, innlemming av øremerkede tilskudd eller andre forhold. Utvalget foreslår at kommunene skal få kompensert for en utvikling i rammetilskuddet som ligger mer enn 300 kroner lavere enn landsgjennomsnittet per innbygger.

Nordre Land kommune støtter dette forslaget, da dette gir kommunene forutsigbarhet og trygghet for bråe inntektsfall

Eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter

Utvalget ønsker ikke at eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter skal inngå i det skattegrunnlaget som skal ligge til grunn for utjevning av skatteinntekter mellom kommunene. Dette er Nordre Land kommune enige i.

Økonomisk betydning:

Slik Sørheim-utvalgets innstilling foreligger vil dette ha positivt utslag for Nordre Land kommune. Følgende elementer i utvalgets arbeid vil ha innvirkning på kommunens rammetilskudd etter at Sørheim-utvalgets innstilling eventuelt er vedtatt:

<i>Element:</i>	<i>Reduksjon per innb.</i>	<i>Økning per innb</i>
Nytt diskriptivt politisk tilskudd		744,-
Avvikling av komp. endr. innt.syst		46,-
Finansiering av inntektsgarantiordning	105,-	
Reversering av selskapsskatt		335,-
Ikke oppdatert befolkningstall		19,-
Trekk skjønnsramme vekstkomp.	41,-	
Delsum	146,-	1.144,-
Totalt		998,-

Ved å beregne betydningen for Nordre Land kommune totalt sett er beløpet per innbygger kr. 998,- ganget opp med et anslag på innbyggertall for 01.07.2008 på 6650, noe som vil gi kommunen en merinntekt på kr. ca. 6,6 mill. i forhold til rammetilskuddet "uten Sørheim-utvalget".

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fatte slikt vedtak:

Nordre Land kommune støtter Sørheim-utvalgets samlede innstillinger i utvalgets rapport "Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene". Dette under forutsetning av at utvalget opprettholder at eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter skal holdes utenfor skattegrunnlaget som ligger til grunn for utjevning av skatteinntekter mellom kommunene.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 3. januar 2008.

Jarle Snekkestad
Rådmann

John Løvmoen

Behandling i Formannskapet:

Liv Solveig Alfstad (AP) fremmet følgende forslag:

- *Ny første setning: Nordre Land kommune henviser til Sørheimutvalgets flertall, og de prinsipielle vurderinger, og støtter disse.*
- *I andre setning skrives "støtter Sørheimutvalgets flertallsinnstilling", i stedet for "Sørheimutvalgets samlede innstillinger".*
- *Siste setning i rådmannens innstilling strykes.*

Avstemning:

Rådmannens innstilling med Alfstads endringsforslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordre Land kommune henviser til Sørheimutvalgets flertall, og de prinsipielle vurderinger, og støtter disse.

Nordre Land kommune støtter Sørheimutvalgets flertallsinnstilling i utvalgets rapport

"Forslag til forbedring av overføringssystemene for kommunene".

Rett utskrift:

17. januar 2008

Vigdis Slagvold